

СХВАЛЕНО  
Рішення педагогічної ради  
ЦНТТМ «СФЕРА»  
від 04.09.2025, протокол № 3

ЗАТВЕРДЖЕНО  
Наказ ЦНТТМ «СФЕРА»  
від 05.09.2025 № 58  
Директор  
Олександр ТИХОПІЙ

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА  
ЦЕНТРУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ МОЛОДІ «СФЕРА»  
ОБОЛОНСЬКОГО РАЙОНУ МІСТА КИЄВА  
на 2025-2026 навчальний рік**

**I. Загальні положення**

1. Ця Освітня програма містить єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих Центром науково-технічної творчості «СФЕРА» Оболонського району міста Києва (далі – Центр) для досягнення вихованцями, учнями і слухачами (далі – здобувачами позашкільної освіти) результатів навчання (набуття компетентностей).

2. Освітня програма Центру розроблена на основі Типової освітньої програми закладу позашкільної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 05.01.2021 № 17 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 11.03.2021 за N 308/35930 з **урахуванням дії правового режиму воєнного стану**.

3. Освітня програма Центру визначає організацію освітнього процесу в закладі позашкільної освіти з урахуванням особливостей соціально-економічного розвитку району та міста, умов воєнного стану, інтересів здобувачів позашкільної освіти та містить перелік освітніх компонентів.

У Центрі працює п'ять відділів: науково-технічний та інформаційних технологій; спортивно-технічний; навчально-виробничий; художньо-естетичний; початкового технічного моделювання та раннього розвитку, організовано роботу 36 гуртків (149 груп), їх відвідує 1902 вихованці.

4. Нормативно-правове забезпечення Освітньої програми:

- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про позашкільну освіту»;
- Закон України
- Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»;
- Положення про позашкільний навчальний заклад (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2001 №433 зі змінами);
- Положення про центр, будинок, клуб науково-технічної творчості учнівської молоді, станцію юних техніків (затверджено наказом МОН України від 16.04.2003 № 238);
- Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23.01.2018 за № 100/31552;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами

- та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності»;
- Стратегічний план діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року «ОСВІТА ПЕРЕМОЖЦІВ»;
  - Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 527;
  - Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 960-р.). План заходів щодо реалізації Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) до 2027 року (затверджено розпорядженням КМУ від 13.01.2021 № 131-р);
  - Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2025/2026 навчальному році (лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 18.07.2025 № 21/08-624);
  - Лист МОН від 29.05.2025 №1/11233-25 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2025/26 року»;
  - Лист Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 27.08.2025 № 063-5255 «Про структуру 2025/2026 навчального року»;
  - Статут ЦНТТМ «СФЕРА» та інші нормативно-правові документи.

5. Відповідно до частини шостої статті 16 Закону України «Про позашкільну освіту» на основі Освітньої програми Центр складає та затверджує **річний план роботи закладу та навчальний план закладу**, що конкретизують організацію освітнього процесу.

6. Освітня програма Центру містить:

- вимоги до здобувачів позашкільної освіти, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження;
- очікувані результати навчання здобувачів позашкільної освіти.

## **II. Вимоги до здобувачів позашкільної освіти**

1. Вимоги до здобувачів позашкільної освіти, які можуть розпочати навчання в Центрі за цією Освітньою програмою, **відображаються в навчальних програмах за напрямками позашкільної освіти Центру** (науково-технічний, дослідницько-експериментальний, художньо-естетичний, гуманітарний) **й визначаються рівнем творчого об'єднання** (гуртка, групи, секції, студії, клубу, школи та ін.):

- початковий (1 – 2 і більше років навчання);
- основний (1 – 4 і більше років навчання);
- вищий (1 – 4 і більше років навчання).

2. Реалізуються **індивідуальні освітні траєкторії** для вихованців Центру (за потреби); створюються умови для роботи з дітьми з особливими освітніми потребами для забезпечення розвитку їхніх здібностей та обдарувань із урахуванням індивідуальних потреб та інтересів, зокрема у соціалізації, професійному визначенні та інтеграції в суспільство.

3. Для зарахування учнів до спортивних, спортивно-технічних, туристських, хореографічних гуртків, секцій та інших творчих об'єднань претенденти повинні мати

належний стан здоров'я, що дозволить набувати відповідні компетентності за навчальними програмами.

### **III. Освітні компоненти Центру**

**1. Центр проводить** освітню, інформаційно-методичну, організаційно-масову та навчально-тренувальну роботу.

**2. Освітніми компонентами є:**

- **навчальні програми за напрямками та профілем позашкільної освіти Центру;**
- **інші компоненти** для вільного вибору здобувачів освіти, сплановані й організовані для досягнення визначених результатів навчання.

**Навчальні програми** гуртків, секцій та інших творчих об'єднань (далі – навчальна програма з позашкільної освіти) визначають організацію освітнього процесу для досягнення очікуваних результатів навчання.

**Освітній процес у Центрі здійснюється:**

- **за типовими навчальними програмами**, затвердженими центральними органами виконавчої влади;
- **за навчальними програмами**, затвердженими відповідними місцевими органами виконавчої влади;
- **за навчальними програмами з позашкільної освіти**, затвердженими закладами освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності та науковими установами тощо відповідно до порядку, визначеному законодавством;
- **за самостійно розробленими навчальними програмами з позашкільної освіти**, які схвалені педагогічною радою Центру та затверджені керівником закладу позашкільної освіти.

Навчальні програми є однопрофільними, комплексними й такими, що передбачають індивідуальне навчання здобувачів позашкільної освіти та навчання в групах або об'єднаннях. Навчання проводиться від одного місяця до кількох років.

Перелік навчальних програм Центру на **2025-2026 навчальний рік** додається.

**3. Інші освітні компоненти Центру**

**Форми організації позашкільної освіти:** творчі об'єднання: гуртки, групи, секції, студії, клуби, ансамблі, лабораторії, майстерні, школи, відділення, відділи та ін..

**Форми діяльності здобувачів освіти:** заняття, гурткова робота, клубна робота, урок, лекція, індивідуальні заняття, конференція, семінар, курси, читання, вікторина, змагання, зльоти, олімпіади, конкурси, огляди, виставки, експедиції, навчально-тренувальні та оздоровчі збори, походи, екскурсії, практична робота в лабораторіях, майстернях, на природі, підприємствах та ін. форми.

**Науково-пошукові об'єднання здобувачів позашкільної освіти** дослідницько-експериментального напрямку, наукові відділення Малої академії наук України.

**Робота** гуртків, груп та інших творчих об'єднань Центру в приміщеннях інших закладів освіти району відповідно до укладених угод.

**Співпраця** з науково-дослідними установами, творчими організаціями, закладами освіти, громадськими об'єднаннями.

**При цьому в Центрі організовано очну форму навчання з можливим використанням в умовах воєнного стану в залежності від безпекової ситуації в місті та надзвичайної ситуації іншого характеру змішаної форми організації освітнього процесу (очної та дистанційної).**

#### IV. Загальний обсяг навчального навантаження

1. Загальний обсяг навчального навантаження визначається напрямом позашкільної освіти Центру та рівнем творчого об'єднання, допустимим навантаженням для різних вікових категорій та відображається **в навчальних планах і програмах.**

**Навчальний план Центру** дає цілісне уявлення про зміст і структуру, кількість годин за напрямом позашкільної освіти та роком навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження для здобувачів позашкільної освіти.

2. Обсяг навчального навантаження для творчих об'єднань Центру за напрямами позашкільної освіти визначається на основі **типових навчальних планів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 22.07.2008 № 676, або навчальних планів, затверджених управлінням освіти району**, з урахуванням мережі творчих об'єднань, що діють у Центрі, кількості груп у них, років навчання, тижневого навантаження педагогічних працівників, **структури навчального року.**

Тривалість одного заняття в Центрі визначається навчальними планами і програмами з урахуванням психофізіологічного розвитку, допустимого навантаження для різних вікових категорій і становить для здобувачів позашкільної освіти:

віком від 3 до 6 років - 30 хвилин;

віком від 6 до 7 років - 35 хвилин;

старшого віку - 45 хвилин.

Короткі перерви між заняттями є робочим часом керівника гуртка, групи або іншого творчого об'єднання і визначаються режимом щоденної роботи закладу.

Початок і закінчення занять, заходів визначаються директором Центру відповідно до режиму роботи закладу та правил внутрішнього розпорядку з урахуванням допустимого навантаження здобувачів позашкільної освіти.

**Структура навчального року:** структура і тривалість навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять, відпочинку між ними, форми організації освітнього процесу визначаються Центром у межах часу, передбаченого освітньою програмою, навчальними планами й програмами, з урахуванням психофізіологічного розвитку та допустимого навантаження для різних вікових категорій.

Навчальний рік у Центрі починається 1 вересня; комплектування гуртків, груп, секцій, відділень, відділів, студій та інших творчих об'єднань першого року навчання здійснюється у період з 1 до 15 вересня, який вважається робочим часом керівника гуртка, групи або іншого творчого об'єднання закладу. Тривалість навчального року встановлюється Міністерством освіти і науки України.

Навчальні заняття в Центрі організовано за семестровою системою:

- перший семестр – з 1 вересня по 31 грудня 2025 року;
- другий семестр – з 1 січня по 31 травня 2026 року;
- літній семестр – з 1 до 30 червня 2026 року.

До Центру зараховуються здобувачі позашкільної освіти віком від 3 до 21 року, що передбачено Статутом Центру.

Середня наповнюваність гуртків, груп та інших творчих об'єднань Центру становить, як правило, 10 - 15 здобувачів позашкільної освіти. Наповнюваність груп встановлюється директором Центру відповідно до профілю, навчальних планів і програм та можливостей організації освітнього й тренувального процесів, рівня майстерності здобувачів позашкільної освіти й становить не більше як 25 осіб.

Чисельний склад груп, у яких передбачається індивідуальне навчання, становить від 1 до 5 осіб.

Приймання здобувачів позашкільної освіти до Центру може здійснюватися протягом навчального року (в міру закінчення комплектування гуртків, груп та інших творчих об'єднань) за їх бажанням і за згодою батьків або осіб, які їх замінюють, як на безконкурсній основі, так і за конкурсом, умови якого розробляються закладом.

Режим щоденної роботи встановлює Центр з урахуванням рекомендацій управління освіти району, а також правил внутрішнього розпорядку та колективного договору працівників закладу між адміністрацією та профспілковим комітетом.

Режим роботи для здобувачів позашкільної освіти: початок ранкових занять, організаційно-масових заходів з 9 години, закінчення у вечірній час – до 20 години.

Під час канікул заняття з дітьми переносяться в першу половину дня.

У літні канікулярні, святкові та неробочі дні Центр **може працювати** за окремим планом, затвердженим директором закладу.

У період канікул Центр організовує поза розкладом різноманітну масову роботу із здобувачами позашкільної освіти, надаючи їм усі наявні можливості (в умовах воєнного стану) для повноцінного оздоровлення, дозвілля й відпочинку на спортивно-оздоровчих базах, у таборах, оздоровчо-екскурсійних поїздках, експедиціях, конкурсах, змаганнях, навчально-тренувальних зборах тощо.

Центр забезпечує безпечні та нешкідливі умови навчання, виховання та праці.

Центр працює за новими вимогами до організації безпечного освітнього середовища в закладі з врахуванням дії режиму воєнного стану. Облаштовано укриття.

## **V. Очікувані результати навчання здобувачів позашкільної освіти**

**1. Очікувані результати** навчання здобувачів позашкільної освіти відображаються **в навчальних програмах** з позашкільної освіти Центру.

Навчальні програми з позашкільної освіти конкретизують очікуваний результат навчання як формування **компетентностей**, ключовими з яких є: спілкування державною мовою, спілкування іноземними мовами, математична грамотність, компетентності в галузі природничих наук, екологічна, інформаційно-комунікаційна компетентності, ініціативність і підприємливість, пізнавальна, творча, практична компетентності, громадянська, соціальна, культурна компетентності та інші.

**2. Центр здійснює освітню діяльність**, спрямовану на розвиток здібностей дітей та молоді у сфері освіти, науки, культури, технічної та іншої творчості, здобуття ними первинних професійних знань, вмінь і навичок, інших складових компетентностей, необхідних для їх соціалізації, подальшої самореалізації та/або професійної діяльності.

**3. Система оцінювання вихованців у Центрі має дві складові:** оцінювання результатів навчання вихованців; оцінювання освітніх досягнень вихованців.

**Керівники гуртка на заняттях:**

- оцінюють навчальні досягнення вихованців, спираючись на розроблені критерії;
- здійснюють формувальне, рівневе оцінювання діяльності вихованців.

**Інструментарій оцінювання** педагог добирає або розробляє самостійно з урахуванням розроблених у закладі освіти правил та процедур, та містить критерії оцінювання.

**Критерії** можуть реалізуватися за **рівневою шкалою** в чотирьох рівнях оцінювання, а його результати позначатися словами або відповідними літерами: **«початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В):**

- **перший рівень** – початковий; відповідь вихованця/вихованки фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення відповідно до навчальної програми; виконує незначну частину практичних завдань.
- **другий рівень** – середній; вихованець/вихованка відтворює основний навчальний матеріал, виконує практичні завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.
- **третій рівень** – достатній; вихованець/вихованка знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки; відповідь вихованця/вихованки правильна, логічна, обґрунтована, хоча у ній бракує власних суджень.
- **четвертий рівень** – високий; знання вихованця/вихованки є глибокими, міцними, системними; вихованець/вихованка вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові.

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

З метою визначення **рівня практичної підготовки вихованців** Центр проводить **організаційно-масову роботу** у формі змагань, конкурсів, концертів, виставок, екскурсій, навчально-тренувальних зборів та в інших формах.

**Відзначаються досягнення вихованців:**

- участь вихованців у заходах (відповідно до напрямів позашкільної освіти) на рівні: закладу освіти; району; міста; всеукраїнському рівні; міжнародного рівні.
- наявність колективів у закладі, що мають почесні звання (художньо-естетичний напрям) та вихованців, які мають спортивну кваліфікацію, отримали спортивні розряди й звання (спортивно-технічний напрям), отримали свідоцтва на винахід, інші державні відзнаки й нагороди.

**4. Компетентності**, здобуті за програмами позашкільної освіти, можуть враховуватися та визнаватися на відповідному рівні освіти.

Випускникам Центру, які здобули відповідні знання, навички та вміння, передбачені навчальними планами з певного напрямку позашкільної освіти, склали в установленому порядку кваліфікаційні іспити та на підставі рішення педагогічної ради закладу видаються свідоцтва про позашкільну освіту за встановленим наказом МОН зразком відповідно до Порядку видачі випускникам позашкільних навчальних закладів свідоцтв про позашкільну освіту, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2001 р. № 510, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 вересня 2001 р. за № 788/5979 (із змінами).

Керівник гуртка самостійно розробляє процедуру проведення кваліфікаційних іспитів для здобувачів позашкільної освіти в керованому ним гуртку відповідно до навчальної програми гуртка.

**5. Визначені пріоритетні напрями й завдання в освітній діяльності Центру** для досягнення здобувачами позашкільної освіти результатів навчання (набуття компетентностей), забезпечення функціонування закладу в умовах воєнного стану.

Продовжено роботу направлену на:

- ☐ забезпечення безпечних умов перебування в Центрі здобувачів позашкільної освіти й працівників з урахуванням воєнного стану;
- ☐ створення в закладі сучасного розвивального, безпечного, комфортного та інклюзивного освітнього середовища; формування мотиваційного до навчання освітнього простору Центру;
- ☐ надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки учасникам освітнього процесу;
- ☐ вирішення питань кадрового забезпечення в умовах війни; сприяння професійному розвитку педагогічних працівників;
- ☐ формування в Центрі мережі гуртків відповідно до інтересів дітей та молоді, їх запитів та освітніх потреб;
- ☐ розширення мережі гуртків військово-патріотичного спрямування (операторів БПЛА, «Захист України» та ін.); введення в практичну складову занять з вихованнями виконання проєктів, розробок, робіт, які потрібні для оборони України;
- ☐ посилення в умовах війни національно-патріотичного, військово-патріотичного виховання, формування оборонної свідомості; проведення ефективної профорієнтації;
- ☐ розвиток науково-технічної творчості на основі модернізації матеріально-технічного оснащення Центру відповідно до вимог освітнього процесу на засадах STEM-підходу;
- ☐ інноваційна діяльність Центру, надання пріоритету дослідницькій та творчій діяльності, поширення застосування проєктно-орієнтованого спрямування освітнього процесу; розвиток у вихованців практичних навичок і вмінь, які необхідні для їхньої майбутньої професійної діяльності та повсякденного життя;
- ☐ проведення заходів, що сприяють професійному самовизначенню учнівської молоді, їх орієнтації до продовження освіти в науково-технічній та інженерній сферах;
- ☐ формування та забезпечення академічної доброчесності;
- ☐ цифровізація закладу, створення спільного інформаційного простору для учасників освітнього процесу Центру, медіаосвіта;
- ☐ оновлення матеріально-технічної бази, в тому числі шляхом партнерської підтримки, спонсорської допомоги тощо;
- ☐ активізація роботи в Центрі органів самоврядування вихованців та батьківського самоврядування, підвищити їх роль в управлінській діяльності закладу;
- ☐ розширення співпраці з науковими, освітніми, культурно-просвітницькими, фізкультурно-оздоровчими закладами, громадськими організаціями, військовими частинами;
- ☐ використання можливостей оздоровлення вихованців Центру за кошти бюджету;

- реалізація внутрішньої системи забезпечення якості освіти, вивчення й оцінювання освітньої діяльності та якості освіти в Центрі.

Організація в поточному навчальному році комплексного самооцінювання якості освітніх та управлінських процесів у закладі відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в ЦНТТМ «СФЕРА», затвердженого наказом Центру від 05.02.2021 № 16.

Проведення аналізу виконання поставлених стратегічних завдань щодо забезпечення функціонування й розвитку Центру у 2021-2025 рр., за висновками організувати підготовку проєкту Стратегії розвитку Центру на 2026-2030 роки.

=====